

Maria Omberg
Patientsäkerhet
Tfn: 063-154303

Svar på revisionsrapport REV/19/2016

Svar på granskning av egenkontrollen – en del i patientsäkerhetsarbetet

Revisionskontoret inom Region Jämtland Härjedalen har på uppdrag av förtroendevalda revisorer genomfört en granskning av patientsäkerhetsarbetet. Syftet har varit att ta reda på om regionstyrelsen har en tillfredsställande styrning kontroll och uppföljning av patientsäkerhetsarbetet som avser verksamhetens egenkontroll.

Regionstyrelsen välkomnar rapporten som behandlar ett viktigt område. Rapporten identifierar utvecklings- och förbättringsområden. Som revisorerna själva noterar i rapporten är granskningsresultaten inom en rad områden kända och åtgärder är utförda. Inom ett antal områden pågår eller planeras för förbättringsarbete. Andra delar i rapporten uppmärksammar områden där ytterligare åtgärder behövs.

Revisionen baseras på följande frågor,

- Finns en tillfredsställande styrning av arbetet med egenkontroll i form av rutiner och riktlinjer?
- Finns tydlig ansvarsfördelning och organisering av arbetet med egenkontrollen?
- Finns tillfredsställande förutsättningar i form av tid, kompetenser, IT-stöd etc. för att tillgodose egenkontrollen?
- Finns en tillräcklig uppföljning och analys?
- Tillvaratas resultatet av uppföljning och analys på ett tillfredsställande sätt i planeringen av patientsäkerhetsarbetet?
- Sker en tillfredsställande återföring av rapporterade avvikelser till berörda?
- Sker en tillfredsställande spridning av resultaten från egenkontrollen till andra enheter?
- Sker en tillfredsställande återrapportering av egenkontrollen t.ex. i form av patientsäkerhetsberättelse?

Rapportens har avgränsats till Område Patientsäkerhet, Kirurgi, Ögon och Öron, Hjärta, Neurologi och Rehabilitering samt Akutvård

Revisionens bedömning och förslag samt regionstyrelsens svar

Revisionens sammanfattande bedömning på de ställda frågorna är att Region Jämtland Härjedalen delvis uppfyller sex av dessa. På fråga om det sker en tillfredsställande spridning av resultaten från egenkontrollen till andra enheter är bedömning att så inte är fallet.

Styrning av arbetet med egenkontroll

Som revisionsrapporten noterar uppmärksammade Region Jämtland Härjedalen under 2016 brister i styrning av patientsäkerhetsarbetet och vidtog åtgärder. Bland annat har regionstyrelsen nu mätbara mål för patientsäkerhet i sin verksamhetsplan, patientsäkerhet är en stående punkt vid hälso- och sjukvårdsförvaltningen ledningsmöten. Den övergripande handlingsplanen för patientsäkerhet reviderades inför 2017 vilket innebar en minskning av antal mål och aktiviteter i syfte att åstadkomma förbättrad styrning. Regionövergripande mål presenteras för regionstyrelsen vid tertial, delårs och årsbokslut. Rapporten föreslår revidering av Patientsäkerhetsstrategin, vilket är inplanerat att starta upp under hösten 2017.

Ansvarsfördelning och organisering

Rapporten uppmärksammar att regionstyrelsen förbisett att ansvarsfördelningen av patientsäkerhetsarbetet inte fastställts på rätt nivå. Detta har regionen tagit till sig och åtgärdar. Rutiner som säkerställer information om vem som är verksamhetschef och vem som ersätter vid frånvaro saknas. Regionstyrelsen avser att uppdra till Regionstaben att ta fram sådana rutiner.

Region Jämtland Härjedalen har valt att inte att följa förslaget om förändringar i chefläkartjänsten/uppdraget innehåll i enlighet med svaret

på förstudien 2012-2013. Ansvaret för att ta beslut om åtgärder och genomföra samt följa upp åtgärderna och effekter vid allvarliga vårdskador åvilar verksamhetschef och i vissa fall förvaltningschef. Område Patientsäkerhet har i sin stabsroll i uppdrag att följa upp patientsäkerheten och lyfta avvikelser till Hälso- och sjukvårdsdirektör. I nuvarande tjänstemannaorganisation har man inte funnit det ändamålsenligt att lägga specifika mandat på personbundna funktioner till exempel chefläkare och hygiensjuksköterska. Befogenheter och uppföljningsansvar följer i linjeorganisationen. Regionstyrelsen avser därför inte att genomföra åtgärder enligt tidigare förslag.

Förutsättningar i form av tid, kompetenser, IT-stöd etc.

Nytt förslag för förbättrad och förenklad hantering av avvikelser presenterades för HS-ledningen 2017-04-06. Planerat införande under hösten 2017. Specialsatsning för att avsluta avvikelser har gjorts under våren 2017.

Ett kommande och viktigt verktyg för egenkontroll är Infektionsverktyget, vilket är ett nationellt IT-stöd för att dokumentera, lagra och återkoppla information om vårdrelaterade infektioner och antibiotikaanvändning. Syftet med Infektionsverktyget är att förebygga vårdrelaterade infektioner, förbättra följsamhet till behandlings-rekommendationer samt att minska bruket av bredspektrum antibiotika. Förvaltning inkluderat resursbeskrivning är under framtagande och klart för beslut under försommaren 2017.

Ett förbättringsområde som revisionsrapporten påtalar är verksamheternas behov av utbildning inom patientsäkerhet. Socialstyrelsen kommer i maj med kunskapsstöd för patientsäkerhet och kommer troligen att ta fram en webutbildning. Regionen avser att använda detta.

Planering för ett Samverkansforum pågår. I forumet ska Patientnämnd, Område Patientsäkerhet, verksamhetschefer och enhetschefer ingå. Även patientrepresentation ska ingå. Förslag kommer under våren 2017.

Uppföljning, analys och återrapportering

Att förbättra patientsäkerhetsberättelsen är ett ständigt pågående arbete. Det gäller såväl innehåll som analys av innehåll och uppföljning. Inför patientsäkerhetsberättelsen för 2016 infördes en ny modell där verksamheterna besvarade övergripande och verksamhets specifika frågor. Modellen utvärderades under våren 2017 och har i samverkan med verksamhetschefer omarbetats till en modell som kan användas för egenkontroll såväl som underlag till regionens patientsäkerhetsberättelse.

Patientsäkerhet är ett av Regionstyrelsens aktiva mål, *Andel vårdskador ska minska*. Uppföljning sker i maj och oktober samt i bokslutsrapport.

Tillvaratagande av resultatet av uppföljning och analys

Verksamheternas tillvaratagande av resultatet av uppföljning och analys presenteras i respektive patientsäkerhetsberättelse. Uppföljning sker inom varje område samt av Område Patientsäkerhet vid verksamhetsområdenas patientsäkerhetsdialoger.

Spridning av resultatet från egenkontrollen

Avvikelsehanteringen är föremål för förbättringsåtgärder. Som tidigare nämnts har Område Patientsäkerhet presenterat en rad förbättringsåtgärder som bland annat kan innebära förbättrad återkoppling till rapportör.

Rapporten påtalar behov av spridning av resultat från egenkontroll och patientsäkerhetsarbeten. En åtgärd som kan förbättra detta är det forum för samverkan som startar upp i april. Verksamhetsutvecklare,

Område Patientsäkerhet, vårdstrateg och representant för Hälso-och sjukvårdsdirektör ingår. Forumet har bland annat i uppgift att presentera och analysera verksamhetsresultat och sprida förbättringsåtgärder.

För att delge medborgare och personal resultat av egenkontroll och patientsäkerhet har Område Patientsäkerhet startat upp samverkan med kommunikationsavdelningen. Planering pågår för resultatspridning i väntrum och offentliga lokaler såsom sjukhusets entré.

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN

Ann-Marie Johansson
Regionstyrelsens ordförande

Ingela Jönsson
Tf Regiondirektör